

gibanje živočih stvari, ako tudi le za trenutje, ter ne bodem večno prebival v černej temoti, v katerej nimam niti tolažbe niti pomoči. Ko sem tako sam sebi govoril, izginila je zadnja svitla zvezdica izpred mojih oči in ugasnila je sè slabim bliščem v gostej temoti. Zdaj sta bili moja britkost in obupnost še večji, kajti neslo me je vedno dalje in dalje v neizmerne prostore, ki so bili še pustejši in temnejši od prejšnjih. In ko bi moral deset tisoč let vedno naprej leteti, mislil sem si, ležijo vendar pred manoj zmirom nova brezdna brezkončne temote, skozi katero mora moj duh leteti — vedno dalje in dalje brez konca in kraja. Baš ko sem tako mislil, polastila se me je neka strašna bolečina, stegnil sem svoji roki z vso močjó proti onim svetovom vesoljnega stvarjenja, v katerih prebivajo živoče stvari božje in glej! — probudil sem se.

Ove čudne sanje — pripoveduje Karazan dalje, ko se je nekoliko oddèhnil — učile me so spoznavati, kolika sreča za nas ljudi so bitja, katera z nami delé ljubezen, čuvstva, srečo in terpljenje. Britkosti in težave, ki sem je imel v sanjah, in moje silno hrepenenje po ljudeh, pripeljale me so do spoznanja, kolike vrednosti je prava ljubezen, ki jo imamo do svojega bližnjega. Solnce pravega usmiljenja je posijalo v moje merzlo serce in zopet se je odperlo vsem onim, kateri potrebujejo moje pomoči in tolažbe. Pridite tedaj k meni vsi, ki ste ubožni in nadložni, Karazan je človek, ki želi pomagati in tešiti, kolikor zna in premore.“

Tu obmolkne Karazan. Polhen hvaležnosti in svetega spoštovanja do Stvarnika se ozrè proti nebu in solze prave čiste ljubezni se mu vsipljejo po obrazu.

A zbranemu ljudstvu, ki je tiho in mirno poslušalo Karazanov govor, zdelo se je, kakor bi se bilo tudi ono iz strašnih sanj probudilo.

Kalif, ki je čul pripovedati ovo dogodbo, zapovedal je svojim pisarjem, da jo zapišejo v letopis njegove dežele na korist prihodnjemu rodu in še posebno v svarilo vsem skopuhom in lakomnikom.

— m —

Otroci, bodite odpustljivi.

Včeraj sem šel iz vasi vèn na polje, da pogledam, kako kaj žito raste. Na potu srečam dva dečka, ki se nekaj pogovarjata. Stopim bližej in slišim te-le besede:

„Ali že veš,“ pravi stareji deček mlajšemu, „da je Vertlarjev Nikica še zmirom hud na svojega strijca in še zdaj ne izpregovori dobre besede ž njim?“

„Ali res!“ začudi se njegov tovariš, „nu ako je tako, pa tudi jaz ne bodem več govoril ž njim.“

Pač je žalostno, mislil sem sam pri sebi, ko sem slišal ta otroški razgovor, da se otroci večkrat zaradi kake malenkosti spró, ter potem drug drugega sovražijo ter se še dolgo prijazno pogledati nečejo. Malenkosti, pravim, so dostikrat krive sovraštva in razpertije med otroci, to vemo prav dobro vsi. Ako drug drugega le po naključji malo sune, berž je sovraštvo med njima; ako dobi kak otrok lepšo obleko od drugega, že se uname zavíd in sovraštvo med njima; večkrat je zadosti kako jabolko ali le kaka igrača, da se dva najboljša tovariša dolgo ne moreta potem pogledati z dobrim očesom. Od kod pride to naglo sovraštvo

med majhnimi otroci? Ako to stvar na tanko preiščemo, našli bomo, da sta po največ žarljivost in gerda nevošljivost krivi vseh takih otročjih razpertij, ki mir in slogo med otroci podirajo in sovraštvo v njihovih mladih srcih izbujaajo. Majhni otroci se obnašajo večkrat tako, kakor bi bili že Bog si ga vedi kaki gospodje. Pa je že tako, vsak hoče svoje pravo imeti in od tod pridejo tudi prepiri med mali svet. Otroci, bodite vendar pametni, in kedar vas bode mikalo zdražbo in sovraštvo delati med saboj, odstopite raje nekoliko od svojega prava, in odpustite svojemu tovarišu, ki vas je morda po nevedoma razžalil. Bodite mirni in ljubeznjivi; ogibajte se sovraštva in razpertije. Tudi se ne sramujte odpuščenja prositi, kedar ste komu kaj žalega storili ali ga kako drugače razžalili.

Sv. Peter je vprašal enkrat svojega Gospoda in Zveličarja, kolikokrat mora odpustiti svojemu bližnjemu. „Ali je dosti,“ rekel je, „ako mu odpustim sedemkrat?“

„Povem ti,“ odgovori mu Jezus, „da ne samo sedemkrat, ampak sedem in sedemdesetkrat moramo odpustiti svojemu bližnjemu, kedar nas je razžalil.“ Te Jezusove besede se pa ne smejo vzeti po številkah, ampak one pomenijo, da moramo svojemu bližnjemu odpustiti tolikokrat, kolikorkrat nas je razžalil.

Povedal pa je Jezus enkrat svojim učencem tudi lepo priliko, kako moramo odpuščevati svojemu bližnjemu; ta prilika vam jegotovo že znana, a škodovalo tudi ne bo, ako vam jo „Vertec“ še enkrat pové. Ta lepa prilika glasi se tako-le:

Bil je nekedaj neki kralj, ki je hotel sè svojimi hlapci obrajtati in vedeti, koliko mu je kateri dolžan. Pervi hlapec, ki stopi k njemu, bil mu je dolžan deset tisoč funtov denarja; to pa je gotovo velik znesek. Ker pa hlapec tega zneska ni hotel poverniti, zapovedal je kralj prodati hlapca, njegovo ženo in otroke, in vse, kar je imel premoženja, da se poravna in poplača njegov dolg.

Ko je hlapec slišal kraljevo povelje, pade predenj na kolena in ga prosi rekoč: „Gospod, imej poterpljenje z manoj; vse ti bodem povernil!“ — Hlapec se je kralju v serce smilil, zato mu je kralj ves dolg izpregledal in ga potem izpustil.

Veselo gre hlapec izpred kralja. Ali ko vèn pride sreča od zunaj drugega hlapca, svojega sobrata, kateri je bil njemu samo sto petakov dolžan. Prijel ga je in davil, rekoč: „Plaçaj mi, kar si dolžan!“ Hlapec, njegov sobrat, pade predenj na kolena in ga prosi, rekoč: „Imej poterpljenje z manoj, vse ti bodem povernil.“ On pa ni hotel nič slišati o tem, ampak šel je in ukazal ubogega hlapca v ječo djati, dokler dolga ne poplača.

Ko so pa to drugi hlapci videli, kar se je zgodilo, bili so jako žalostni, šli so k svojemu gospodu in mu povedali vse, kar se je dogodilo.

Kralj se razserdi, pokliče neusmiljenega hlapca k sebi in mu reče: „Ti hudobni hlapec, ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil. Ali se nisi mogel usmiliti tudi ti svojega sobrata, kakor sem se usmilil jaz tebe?“ To rekši izroči ga trinogom, da ga zapró v ječo, dokler zadnjega vinarja ne poplača. To je bila pravična kazen.

In Jezus je še pristavil in djal svojim učencem: „Baš tako bode storil tudi moj nebeški oče z vami, ako ne boste odpustili vsakateremu svojemu bratu, ki vas je razžalil.“

Otroci naučite se to lepo priliko na pamet in bodite zmirom mirni, ljubeznjivi, potolažljivi, spravljlivi in odpustljivi.

— m —

Zaušnica o pravem času.

Živel je v Zagrebu, hervaškem glavnem mestu, neki tergovca, katerega so ljudje imenovali Verlič. Tega tergovca pozdravljali so večkrat in prav prijazno nek lepo oblečen mladenič. Tergovca mu je tudi odzdravljali, akoravno ni poznal prijaznega mladeniča, a zdelo se mu je vendar, da ga je moral že nekje videti, kajti znan se mu je zdel po obrazu. — Bilo nekega dne, in nek prijatelj je povabil Verliča na obed (kosilo). Verlič pride in tu v prijateljsovi hiši najde omenjenega mladeniča, ter vidi, kako se z njegovo obitelji (družino) veselo spreha po vertu, ter prijazno in ljubeznjivo razgovarja. Ko se jim Verlič približa, hotel mu je prijatelj, kakor se spodobi, mladega gospodiča predstaviti. Ali mladenič berž poprime besedo in pravi: „Ni treba gospod, da me predstavite, kajti s tem le gospodom se pozna že davno.“

„Kako to,“ reče Verlič, „ne umejem vas. Vi se motite mladi gospodič, kajti jaz vas ne poznam. Res je sicer, da me vselej, kedar me srečate, lepo in uljudno pozdravite, ali brez zamere, ne poznam vas!“

„In vendar se pozna,“ odgovori prijazni mladenič, „in to, kakor sem rekel, že davno. Tudi me serčno veseli, da se mi zdaj najlepša prilika ponuja, da se vam zahvalim za veliko dobroto, katero ste mi izkazali.“ — „Vi gospodič ne govorite jasno,“ reče Verlič, „tudi ne vem, čemu bi se mi imeli zahvaliti, ker vas ne poznam.“

„To je že stara reč“ povzame mladenič besedo; „veste kaj? sedimo tukaj le na klop in razložil vam bodem stvar, katere ne umejete, le pazno me poslušajte. — Minulo je že 17 let in jaz sem bil takrat komaj devet let star deček; prišel sem baš iz šole domov in mati mi je dala skorjico kruha. Jedé suhi kruh mislil sem si večkrat, da bi ne bilo slabo, ako bi imel poleg kruha tudi kako jabolko, da bi vanj ugriznil. Moji tovariši imeli in jedli so jabolka, kolikor so jih le želeli, a jaz čisto nič do suhe skorjice kruha, in to me je jako žalilo in bolelo. Tako mislé šel sem nekega dne na terg, kjer so branjevke prodajale različno ovojče, a dakako, da je bilo mej njim tudi mnogo velikih, lepih in rudečih jabolk. Zdelo se mi je, gospod, kakor bi se mi bile jabolke in daleč smehtjale sè svojo lepo rumeno rudečo barvo, ter me vabile, kakor našo